

- Lidé záměrně ovlivňují své prostředí, usilují o jeho kontrolu z hlediska svých cílů
- Sociální poznávání má vzájemný charakter, formují si dojem o druhém člověku a ten druhý zase o mně
- Lidé se mění v čase a okolnostech obvykle více, než je to v případě jiných objektů
- Přesnost našich poznatků o lidech je těžší posoudit než přesnost poznatků o jiných objektech
- Těsné propojení sociálního poznávání s jinými psychickými jevy (emocemi, motivací, hodnotami, normami, přesvědčeními atd.)

Co vše ovlivňuje to, jak vnímáme svět? (brainstorming, skupinky)

Vnímáme svět stejně?

Když tady ve třídě sedí 20 lidí, co všechno ovlivní jejich vnímání situace?

https://www.youtube.com/watch?v=n46umYA_4dM

(1:40-3:03)

Co vše ovlivňuje to, jak vnímáme svět?

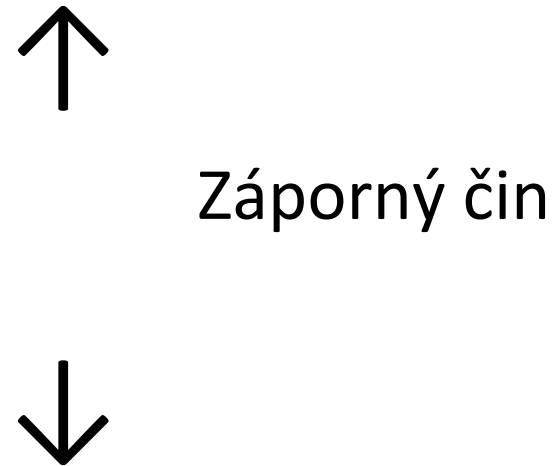
- Nálada
- Výchova
- Motivace
- Pozornost
- Hodnoty
- Normy
- Věk
- Inteligence
- Sociokenomický status
- Uspokojení našich základních potřeb
- Chyby v sociální percepci
- Média
- Kultura
- Zkušenosti
- Přátelé, rodina, Partner
- Návykové látky
- Počasí
- Jádrová přesvědčení (smýšlení o sobě, od druhých, o světě)

- Atribuce - připisování či přisuzování
- kauzální atribuce - „*Připisování příčin zejména chování vlastnímu a ostatních lidí.*“
- sebeatribuce - popisuje přisuzování příčin pouze vlastnímu myšlení a chování
- atribuování - proces posuzování motivace druhých osob

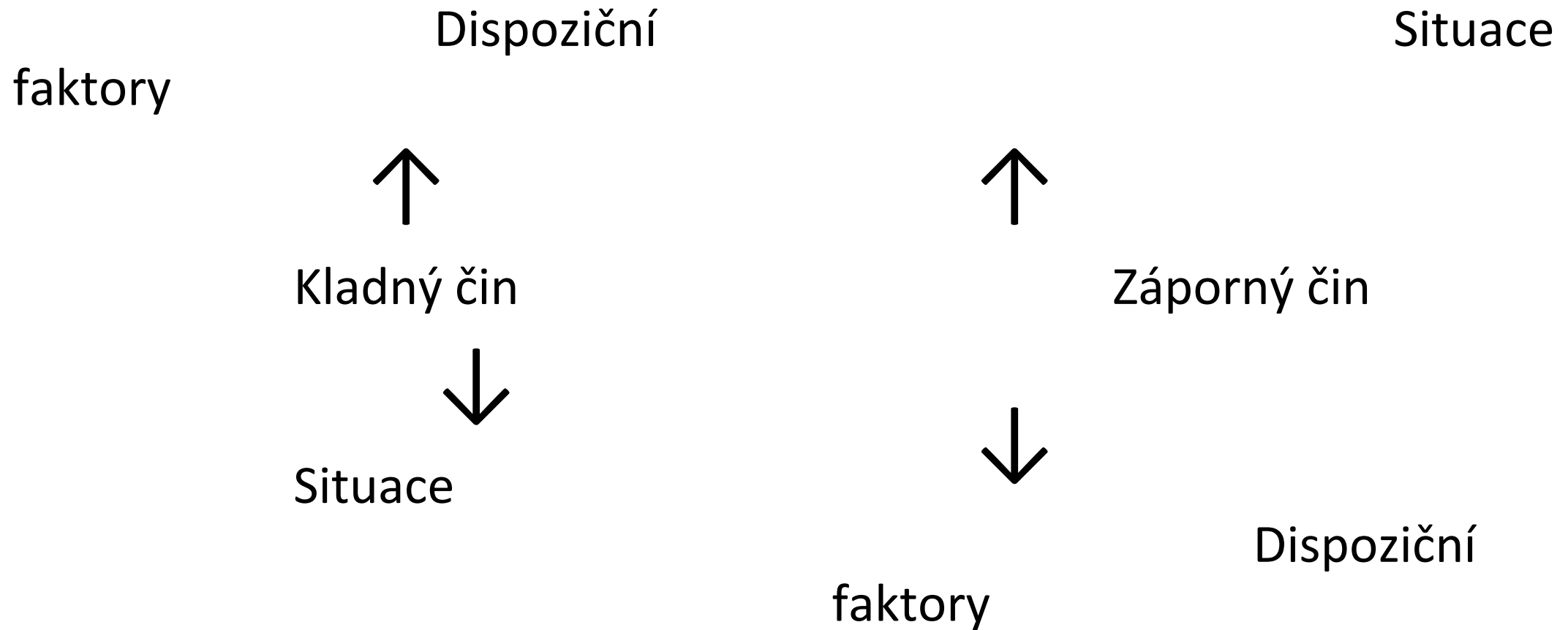
- Naivní psychologie atribuce - lidé jako vědci (Heider)
- Model korespondujících interferencí – lidé jako pozorovatelé (Jones, Davis)
- Kovariační model – lidé jako spekulanti (Kelley)
- Atribuční teorie motivace a emocí – lidé jako živé bytosti (Weiner)

- Lidé všeobecně přeceňují interní příčiny a podceňují externí příčiny. To však neplatí při sebeatribucích, kdy lidé naopak přeceňují situaci, ve které se nachází a podceňují vlastní interní příčiny.

Situace versus dispozice

Situace versus dispozice

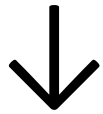

Vnitřní versus vnější motivace

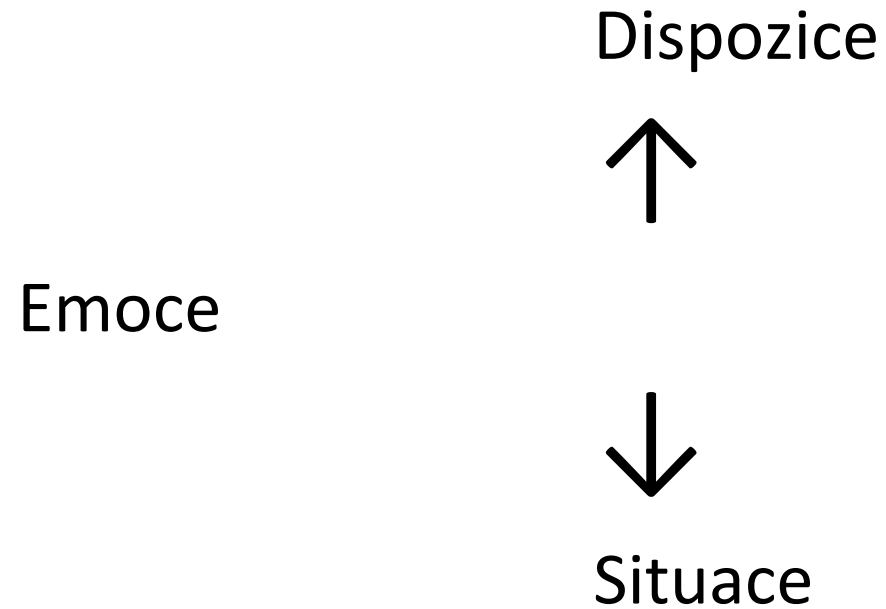
- Díky atribuční tendenci osoba, které je za určitý úkon nabídnuta odměna, začne vnímat vnější motivaci k úkonu a přestane vnímat vnitřní motivaci.
- To vede k závěru, že pokud k danému úkonu potřebuje vnější motivaci, zřejmě činnost není naplňující.

Příčiny emoční excitace

Emoce

Příčiny emoční excitace

- Každý člověk, kterého v životě potkáme, je jedinečný.
- Žádné dvě události, které prožijeme, nejsou úplně stejné.
- Prožívali bychom značnou nejistotu, kdybychom ke každé osobě či situaci přistupovali jako k úplně jedinečné.
- Máme tedy tendenci organizovat náš pohled na svět s pomocí kategorizace
 - Schéma osoby- poznatky o typickém jedinci
 - Schémata sebe sama
 - Schémata událostí- scénáře
 - Schémata sociálních rolí
 - Schémata pro sociální skupiny- stereotypy

Diskuze ve skupinkách

V čem může naše sociální vnímání ulehčit nebo naopak ztížit učitelskou práci? Jaké dopady to může mít na žáky?

Jak se bránit chybám v sociální percepci ve třídě

(<https://www.scholastic.com/teachers/articles/teaching-content/bias-proof-your-classroom/>)

Nebudíme líní a zkusme
o druhém zjistit něco víc